

177

175

181

171

186

166

226

126

276

076

Ende

Anfang

162

sicut pueri inquieti plorantes ad cantum matrum obdormiunt,
qui in silentio flerent, et magis quiescunt ex eo, quod cantu
sentient matrum praesentiam, quam propter suavitatem cantus.
Ita et peregrini magis quieti sunt ex eo, quod cantu prosperum
et directum navis cursum intelligunt, quam propter ipsum
cantum; non enim aliter vociferantur, nisi sicut vigiles civi-
tatis ulmensis, qui nocturnas horas pronunciant, quae pro-
nunciatio neminem a dormitione impedit sed multos inquietos
dormire facit. Porro in tempestatibus, quando sunt venti
validi et prosperi, tunc importune et cum inquieta agitatione
currit navis velocissimo cursu in tantum, quod sagitta de
balista aut arcu emissa non potest aequari cursui navis. Hoc
galèoti saepe ad oculum demonstrant, ponentes se ad puppim
cum arcu et contra proram jacientes: sagitta retro manet et
navis antecurrit. Tanto enim impetu ventus trahit velis navem,
quod aqua maris videtur contra proram currere, et prorae
rostrum videtur in contraconantem amnem impetuosisima
sulcatione conari, ita quod aqua nonnunquam supra cornua
prorae elevatur; ita fortiter enim aqua contra puppim currit,
quod etiam saepe usque in domini patroni tabernaculum insilit,
et cum hoc ventus vela implet, et ita fortiter trahit, quod
videtur aqua contra galèam currere, et tamen notum est, quod
ventus prosper est in puppi, et vadit nobiscum, imo nos
trahit secum, et ipsum mare nobiscum currit. Adeo tamen
fortiter, ut dixi, ventus navem impellit, quod aqua videtur
contra proram currere, quae tamen in veritate contra puppim
currit tanta celeritate, quod vix visus potest ipsum mare
comitari. Imo mihi videbatur, quod sagitta emissa non posset
cursui maris contra galèam advenire, cum tamen galèa in
decuplo fortius currat, quam ipsum mare. Paene incredibili
celeritate in tali maris et aëris dispositione naves currunt.
Credo enim quod in tempestate prosperae navigationis in una
die et nocte tantam viam faciat, quantum est inter Coloniam
et Venetas iter (B). Nam dum navis lento transitu progre-
ditur et quasi pro nihilo transitus reputatur, non est equus
adeo velox, qui posset tantum currere, quantum potest navis
lente transire, et quando paene nihil transit, nullus cursor
posset cum ea coaequare cursum, dum solum serpit. Verum

